

FN-förbundet
UNA SWEDEN

FÖRBEREDANDE LEKTIONER

FN-ROLLSPEL KLIMATFÖRÄNDRINGAR

FÖRBEREDANDE LEKTIONER

FN-rollspel är både en engagerande och lärorik metod. Syftet med de förberedande lektionerna är att introducera rollspelets ämne. De förberedande lektionerna ger eleverna fördjupad kunskap om hur FN fungerar, dess olika delar och viktiga begrepp, samtidigt som de förbereder eleverna för rollspelet.

Materialet är särskilt bra för elever som aldrig har deltagit i ett rollspel tidigare. För att eleverna ska känna sig förberedda inför FN-rollspelet rekommenderas en eller flera förberedande lektioner.

Materialet består av tre lektioner:

1. **FN och centrala begrepp**
Lektionen fokuserar på att ge en introduktion till FN och introducerar centrala begrepp kopplat till FN-rollspelet.
2. **Klimatförändringar - filmvisning och diskussionsfrågor**
Denna lektion fokuserar på temat klimatförändringar och vad det innebär.
3. **3 övningar: Hur lång tid tar det? 4 hörn-övning. Klimaträttvisa för vem?**
Lektionen innehåller tre olika övningar för att fördjupa elevernas förståelse kring klimatförändringar, hållbar utveckling och klimaträttvisa.

TIPS TILL LÄRAREN!

Gå igenom materialets innehåll innan lektionen och anpassade språket och diskussionerna utifrån klassens behov. De centrala begreppen fungerar som ett stöd för eleverna under filmer, diskussioner och rollspelet.

Ni kan välja att genomföra alla lektioner eller delar av materialet.

Materialet uppmanar eleverna till att våga ställa frågor, dela tankar och att reflektera. Samla gärna elevernas tankar på tavlan eller i ett dokument under lektionerna. Detta för att kunna återkomma till dem vid senare tillfälle eller vid FN-rollspelet.

LEKTION: FN OCH CENTRALA BEGREPP

CENTRALA BEGREPP

Börja med att berätta om FN och viktiga begrepp kopplat till FN:s arbete med klimatförändringar. Använd gärna vår medföljande PowerPoint presentation för att ge bakgrund till ämnet och gå igenom centrala begrepp. Presentationen finns i [portalen](#) på vår hemsida.

Centrala begrepp i FN-rollspelet:

- FN (Förenta nationerna)
- FN-stadgan
- FN:s generalförsamling
- Klimatförändringar
- Agenda 2030
- Parisavtalet
- Conference of the Parties (COP)
- Mitigation
- Adaption/Anpassning

VAD ÄR FÖRENA NATIONERNA (FN)?

Visa en kort film som förklarar FN:s arbete: [Vad är FN?](#)

Filmen visar att FN är en organisation där nästan alla världens länder samarbetar för att förebygga krig och lösa stora globala problem tillsammans. FN arbetar med fred och säkerhet, mänskliga rättigheter, barnets rättigheter och hållbar utveckling.

Efter filmen kan ni samtala om vad ni har sett, nedan finns exempel på frågor att utgå ifrån:

- **Var det något som var nytt för er?**
 - Var det något i filmen som var svårt?
- **Vad är FN och varför finns FN?**
 - Varför tror ni att länderna ville skapa FN efter andra världskriget?
 - Vad hade hänt om länder inte samarbetar?
- **Vad arbetar FN med?**
 - På vilket sätt kan FN påverka människors vardag, till exempel barns liv?

LEKTION: KLIMATFÖRÄNDRINGAR - FILM OCH DISKUSSION

Titta på serien "Plugga Geografi" på avsnitt "klimatförändringar - konsekvenser" på URplay: [Se filmen här](#). Visa hela avsnittet om ni har tid. Det går även att se kortare klipp: 0:00–6:00 och 12:00–16:00

Filmen ger eleverna en fördjupad förståelse för klimatförändringar och dess konsekvenser. Avsnittet visar hur klimatförändringar påverkar både människor och natur och hur FN arbetar för en mer hållbar framtid.

Efter filmvisningen kan ni prata om hur klimatförändringar påverkar olika länder på olika sätt. Diskutera också varför internationellt samarbete är viktigt och hur länder kan hjälpa varandra. Samtala om hur FN arbetar för att minska utsläpp, hjälpa samhällen att anpassa sig till klimatförändringar och arbetar för en mer hållbar utveckling.

FÖRSLAG PÅ DISKUSSIONSFRÅGOR:

- Hur påverkar klimatförändringar människors vardag och samhällen på olika sätt i världen? *Utgå från exempel som torka, översvämningar, matbrist, migration eller ekonomiska problem.*
- Kan varje land stoppa klimatförändringarna på egen hand?
- Varför behöver länder samarbeta internationellt för att stoppa klimatförändringar?
- Vilket ansvar har länder för att stoppa klimatförändringar?
- Vad kan vi göra för att stoppa klimatförändringarna?
- Vem borde göra mest och varför?

LEKTION 3: INTERAKTIVA ÖVNINGAR

Syftet är att eleverna ska få en djupare förståelse för klimatförändringar. Nedan finns tre förslag på övningar som kan användas var för sig eller tillsammans under en lektion.

ÖVNING 1: HUR LÅNG TID TAR DET?

En av de främsta orsakerna till klimatförändringarna är koldioxidutsläpp, som kan bero på många olika saker. Industri som tillverkar saker i trä, textil, gummi, plast, stål eller livsmedel bidrar exempelvis till mycket utsläpp. Många av dessa saker hamnar i vår natur genom nedskräpning. Det bidrar till att ekosystemen rubbas. Nedskräpning är också skadligt för djuren och naturen.

Förberedelser och instruktioner:

Skriv ut sex exemplar av bilden och dela in eleverna i grupper om tre till fyra personer. Låt grupperna samtala bilderna tillsammans och para ihop de olika alternativen. Gå sedan igenom facit i helklass. Bilden finns också i PowerPoint-presentationen och kan visas på bildskärm om den inte ska skrivas ut.

Som avslutning kan du gärna låta eleverna diskutera några fördjupande frågor för att reflektera vidare kring nedbrytningstid, konsumtion och hur våra val påverkar miljön.

Facit: A5, B1, C7, D3, E6, F2, G8, H4

Förslag på diskussionsfrågor:

- Vad överraskade er mest med hur lång tid det tar för olika saker brytas ner i naturen?
- Hur påverkar nedskräpning djuren och naturen?
- Vad kan samhället göra för att skydda miljön?
- Vad kan vi göra för att skydda miljön?

SKRÄP

A. **Plastpåse**

B. **Organiskt material**

C. **Glas**

D. **Tuggummi**

E. **Tidning**

F. **Cigarettfimp**

G. **Petflaska**

H. **Ballong**

PARA IHOP

Para ihop skräp med hur lång tid det tar att bryta ner – lyckas du lista ut alla?

1. **1 månad**

2. **1-5 år**

3. **20-25 år**

4. **Över 5 år**

5. **Över 50 år**

6. **6 veckor**

7. **1 miljon år**

8. **Över 450 år**

NEDBRYTNINGSTID

ÖVNING: FYRA HÖRN ÖVNING

Syftet med övningen är att eleverna ska få fundera över olika frågor om klimat, rättvisa och internationellt samarbete. Övningen tränar eleverna i att uttrycka sina åsikter, lyssna på andra och diskutera viktiga samhällsfrågor.

Förberedelser och instruktioner:

Sätt upp 4 lappar i klassrummet: **"Håller med"**, **"Håller delvis med"**, **"Håller inte med"** och **"Vet inte"**. Läs sedan upp ett påstående högt för klassen. Eleverna ställer sig i det hörn som stämmer bäst överens med deras åsikt. Ge eleverna möjlighet att förklara vilket hörn de har valt. Exempel på frågor:

Exempel på frågor:

- Klimatförändringarna är en av de viktigaste frågorna i världen just nu.
- Alla länder har lika stort ansvar att minska utsläppen.
- Rika länder borde hjälpa fattigare länder mer i klimatarbetet.
- Det är viktigare att skydda miljön än att länder tjänar pengar på företag.
- FN kan påverka länder att samarbeta om klimatet på riktigt.
- Unga människor borde ha större inflytande över beslut om klimatet.
- Det spelar roll vad enskilda människor gör i vardagen för klimatet.
- Länder borde kunna straffas om de inte följer globala klimatavtal.
- Klimatförändringar påverkar barnets rättigheter, till exempel rätten till trygghet, hälsa och utbildning.

ÖVNING: KLIMATRÄTTVISA FÖR VEM?

Syftet med lektionen är att eleverna ska leva sig in i hur olika personers liv påverkas av klimatförändringarna. Övningen ger en inblick i vad klimaträttvisa kan handla om i olika länder.

Förberedelser och instruktioner:

Skriv ut rollkort och se till att ha utrymme för eleverna att kunna gå framåt.

- [Här hittar ni rollkorten](#)

Dela ut ett rollkort till varje elev och ge dem tid att läsa igenom sina rollkort. Be sedan eleverna att berätta vilken roll de har och att ställa sig bredvid varandra på en rad.

Läraren läser sedan upp ett påstående i taget. Elever som håller med om påståendet, utifrån sin tilldelade roll, tar ett steg fram. När alla påståenden är upplästa har ni möjlighet att reflektera och diskutera resultatet. Det är viktigt att eleverna inte pratar med varandra under övningen.

Påståenden:

- Jag behöver inte flytta på grund av klimatförändringarna.
- Klimatförändringarna påverkar inte min tillgång till mat.
- Klimatförändringarna påverkar inte vad jag vill jobba med i framtiden.
- Det är lätt för mig att leva mer miljövänligt.
- Jag bor i ett land som har råd att hjälpa andra länder att ställa om för klimatet.
- Jag är inte orolig för fler naturkatastrofer i mitt land på grund av klimatförändringarna.
- Klimatkrisen hotar inte mitt lands framtid.

Exempel på frågor att diskutera efteråt:

- Var det lätt att leva sig in i rollkorten?
- Hur kändes det att gå fram eller att stå kvar?
- Vilka roller påverkas mest av klimatförändringar?
- Hur kan det bli mer klimaträttvist?
- Vilket ansvar har individen och samhället?